

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 3 октомври 2023 г.
(OR. en)

13121/23

LIMITE

CORLX 876
CFSP/PESC 1263
CSDP/PSDC 652
CSC 452
COEST 514
CIVCOM 230
EUM ARMENIA 10

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ И ДРУГИ ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Относно: Споразумение между Европейския съюз и Република Армения относно
статута на мисията на Европейския съюз в Армения (EUMA)

PUBLIC

СПОРАЗУМЕНИЕ
МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
И РЕПУБЛИКА АРМЕНИЯ
ОТНОСНО СТАТУТА НА МИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ В АРМЕНИЯ
(EUMA)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ, наричан по-нататък „ЕС“,

от една страна, и

РЕПУБЛИКА АРМЕНИЯ, наричана по-нататък „приемащата държава“,

от друга страна,

заедно наричани по-долу „страните“,

КАТО ВЗЕХА ПРЕДВИД:

- писмото на министъра на външните работи на Република Армения от 27 декември 2022 г. до върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,
- Решение (ОВППС) 2023/162 на Съвета от 23 януари 2023 г. относно мисия на Европейския съюз в Армения (EUMA)¹,
- че настоящото споразумение няма да засегне правата и задълженията на страните по международни споразумения и други правни инструменти за създаване на международни съдилища и правораздавателни органи,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

---

¹ ОВ ЕС L 22, 24.1.2023 г., стр. 29.

ЧЛЕН 1

Приложно поле и определения

1. Настоящото споразумение се прилага за мисията на Европейския съюз в Армения (EUMA) и нейния персонал.
2. Настоящото споразумение се прилага само на територията на Република Армения.
3. За целите на настоящото споразумение:
  - а) „EUMA“ или „мисията“ означава мисията на ЕС в Армения (EUMA), създадена от Съвета на Европейския съюз с Решение (ОВППС) 2023/162, включително нейните съставни елементи, подразделения, щаб и персонал, разположени на територията на приемащата държава и зачислени към EUMA.

По отношение на митническите въпроси приемащата държава третира EUMA като дипломатическа мисия.

- б) „ръководител на мисията“ означава ръководителят на мисията EUMA, назначен от Съвета на Европейския съюз;
  - в) „Европейски съюз“ или „ЕС“ означава постоянните органи на ЕС и техният персонал;

- г) „членове на личния състав на EUMA“ означава ръководителят на мисията, съставът на мисията, който е командирован от държавите – членки на ЕС, Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) и институциите на ЕС и от държави, които не са членки на ЕС, но са поканени от ЕС да участват в EUMA, международният персонал, нает с договор от EUMA и разположен за подготовка, подпомагане и изпълнение на мисията, както и личният състав от изпращаща държава, институция на ЕС или ЕСВД, който е командирован в рамките на мисията. Определението не включва изпълнителите по договори и местно наетия персонал;
- д) „щаб“ означава щабът на EUMA в Република Армения;
- е) „изпращаща държава“ означава всяка държава – членка на ЕС, или държава, която не е членка на ЕС, командировала членове на личния състав в мисията;
- ж) „база“ означава всички сгради, помещения, инсталации и терени, необходими за провеждането на дейностите на мисията, както и за настаняването на членовете на личния състав на мисията;
- з) „местно нает персонал“ означава служители, които са граждани на приемащата държава или пребивават постоянно в нея;
- и) „официална кореспонденция“ означава всяка кореспонденция, свързана с EUMA и нейните функции;

- й) „изпълнител“ означава всяко лице, снабдяващо EUMA със стоки или услуги, свързани с дейността на мисията;
- к) „транспортни средства на EUMA“ означава всички превозни средства и други транспортни средства, притежавани, взети под наем или наети на чартърни начала от EUMA;
- л) „материални активи на EUMA“ означава оборудването, включително транспортните средства, и консумативите, необходими за EUMA.

ЧЛЕН 2

Общи разпоредби

1. EUMA и членовете на личния състав на EUMA спазват законовите и подзаконовите нормативни актове на приемащата държава и се въздържат от всякакви действия или дейности, които са несъвместими с целите на EUMA.
2. EUMA е независима по отношение изпълнението на своите функции съгласно настоящото споразумение. Приемащата държава зачита единния и международен характер на EUMA.
3. Ръководителят на мисията информира редовно правителството на приемащата държава за числеността на личния състав на EUMA, разположен на територията на приемащата държава.

ЧЛЕН 3

Идентификация

1. Членовете на личния състав на EUMA разполагат с идентификационна карта на мисията, която носят постоянно, и се идентифицират чрез нея. На съответните органи на приемащата държава се предоставя образец на идентификационната карта на мисията.
2. Транспортните средства на EUMA могат да носят отличителни идентификационни знаци и/или регистрационни табели на EUMA, образец от които се предоставя на съответните органи на приемащата държава.
3. EUMA има право да поставя знамето на ЕС в щаба си и на всяко друго място, самостоятелно или заедно със знамето на приемащата държава, според решението на ръководителя на мисията. Национални знамена или символи на участващите в EUMA национални контингенти могат да се поставят на съоръженията, превозните средства и всякакви други транспортни средства и на униформите на мисията, според решението на ръководителя на мисията.

ЧЛЕН 4

Преминаване на границите и движение на територията на приемащата държава

1. Членовете на личния състав и материалните активи на EUMA, включително транспортните средства, преминават границата на приемащата държава през официалните гранични пунктове и по международните въздушни коридори.
2. Приемащата държава улеснява влизането и излизането от своята територия на членовете на личния състав и материалните активи на EUMA, включително транспортните средства. Членовете на личния състав на EUMA преминават границата на Република Армения с валиден паспорт. При влизане и напускане на територията на приемащата държава членовете на персонала на EUMA, притежаващи идентификационна карта на мисията или временно доказателство за участие в EUMA, се освобождават от митнически контрол и процедури, от изискванията на визовия и имиграционния режим, както и от други форми на имиграционен контрол на територията на приемащата държава.
3. Членовете на личния състав на EUMA се освобождават от действието на разпоредбите на приемащата държава относно регистрацията и контрола на чужди граждани, но не придобиват право на постоянно пребиваване или местожителство на територията на приемащата държава.
4. Материалните активи на EUMA, включително транспортните средства на EUMA, които влизат, преминават транзитно или напускат територията на приемащата държава в подкрепа на EUMA, се освобождават, в съответствие със законовите и подзаконовите нормативни актове на приемащата държава, от всякакви изисквания за представяне на инвентарни списъци или други митнически документи, както и от всякакви проверки.

5. Превозните и всякакви други транспортни средства, използвани в подкрепа на EUMA, не подлежат на местен лицензионен или регистрационен режим. Относителните за тях международни стандарти и нормативни изисквания продължават да се прилагат.

При необходимост се сключват допълнителни договорености съгласно посоченото в член 18.

6. Членовете на личния състав на EUMA могат да управляват превозни средства и въздухоплавателни апарати, както и всякакви други транспортни средства на територията на приемащата държава, ако притежават валидно национално или международно свидетелство за управление на превозни средства или свидетелство за правоспособност за пилот, според случая. Приемащата държава признава за валидни, без заплащане на данъци или такси, свидетелствата за управление на превозни средства или свидетелствата за правоспособност за пилот, притежавани от членовете на личния състав на EUMA.

7. EUMA и членовете на личния състав на EUMA, заедно с техните транспортни средства, оборудване и консумативи, се придвижват свободно и неограничено на територията на приемащата държава, включително нейното въздушно пространство.

При необходимост могат да бъдат сключвани допълнителни договорености в съответствие с член 18.

8. За целите на извършване на служебни пътувания членовете на личния състав на EUMA могат да използват обществените пътища, мостове и летища без да плащат мита, такси, пътни такси, данъци или други налози. EUMA не се освобождава от заплащането на такси в разумен размер за поискани и получени услуги, при същите условия, които се прилагат за услугите, предоставяни на гражданите на приемащата държава.

ЧЛЕН 5

Привилегии и имунитети на EUMA, предоставени от приемащата държава

1. Базата на EUMA е неприкосновена. Представителите на приемащата държава не могат да влизат в нея без съгласието на ръководителя на мисията.
2. Базата на EUMA, нейното обзавеждане и останалите материални активи в нея, както и транспортните средства на EUMA, се ползват с имунитет срещу претърсване, реквизиция, заповед или изпълнителни мерки.
3. EUMA, нейната собственост и материални активи, независимо къде се намират и в чие владение са, се ползват с имунитет по отношение на всякакви форми на съдебно производство.
4. Архивите и документите на EUMA са неприкосновени по всяко време и навсякъде.
5. Официалната кореспонденция на EUMA е неприкосновена.
6. EUMA се освобождава, в съответствие със законовите и подзаконовите нормативни актове на приемащата държава, от всякакви национални, регионални и общински данъци, такси и налози от подобно естество по отношение на закупени и внесени стоки, предоставени услуги и използваната от EUMA база за целите на EUMA. EUMA не се освобождава от данъци, такси или налози, които представляват заплащане за извършени услуги.

7. Приемащата държава разрешава, в съответствие със своите закони и подзаконови нормативни актове, внасянето на стоки, необходими за целите на EUMA, и ги освобождава от всякакви мита, такси, пътни такси, данъци и подобни налози, различни от таксите за съхранение, превоз и други поискани и извършени услуги.

Член 6

Привилегии и имунитети на членовете на личния състав на EUMA,
предоставени от приемащата държава

1. Членовете на личния състав на EUMA не могат да бъдат арестувани или задържани по какъвто и да е начин.

2. Документите, кореспонденцията и материалните активи на членовете на личния състав на EUMA са неприкосновени, освен в случай на изпълнителни мерки, разрешени съгласно параграф 6.

3. Членовете на личния състав на EUMA се ползват с имунитет по отношение на наказателната юрисдикция на приемащата държава при всякакви обстоятелства. Привилегиите, предоставени на членовете на личния състав на EUMA, и имунитетът им по отношение на наказателната юрисдикция на приемащата държава не ги освобождават от юрисдикцията на изпращащата държава. Имунитетът на членовете на личния състав на EUMA по отношение на наказателната юрисдикция на приемащата държава може да бъде отнет от съответната изпращаща държава или институция на ЕС, в зависимост от случая. Подобно отнемане на имунитет винаги трябва да бъде изрично.

4. Членовете на личния състав на EUMA се ползват с имунитет по отношение на гражданската и административната юрисдикция на приемащата държава във връзка с устните или писмените изявления, както и с всякакви действия, извършени в изпълнение на официалните им функции. Ако пред съд на приемащата държава бъде образувано гражданско производство срещу член на личния състав на EUMA, незабавно се уведомяват ръководителят на мисията и компетентният орган на изпращащата държава или институция на ЕС. Преди започването на съдебното производство ръководителят на мисията и компетентният орган на изпращащата държава или институция на ЕС удостоверяват пред съда дали въпросното действие е извършено от члена на личния състав на EUMA в изпълнение на официалните му функции. Ако действието е извършено в изпълнение на официални функции, производството не започва и се прилагат разпоредбите на член 16. Ако действието не е извършено в изпълнение на официални функции, производството може да продължи. Удостоверението от страна на ръководителя на мисията и компетентния орган на изпращащата държава или институция на ЕС има задължителен характер за юрисдикцията на приемащата държава, която не може да го оспорва. Когато производството е образувано по инициатива на член на личния състав на EUMA, той губи възможността да претендира за имунитет спрямо юрисдикцията по отношение на всякакви насрещни иски, пряко свързани с основния иск.

5. Членовете на личния състав на EUMA не са длъжни да дават свидетелски показания.

6. Не могат да се предприемат изпълнителни мерки спрямо членовете на личния състав на EUMA, освен когато срещу тях е образувано гражданско производство, което не е свързано с официалните им функции. Имуството на членовете на личния състав на EUMA, за което ръководителят на мисията е удостоверил, че е необходимо за изпълнението на официалните им функции, не може да бъде запорирано при изпълнение на съдебно решение, решение или съдебно нареждане. При граждански производства членовете на личния състав на EUMA не подлежат на ограничения върху личната им свобода или други мерки на принуда.

7. Имуниятетът на членовете на личния състав на EUMA по отношение на юрисдикцията на приемащата държава не ги освобождава от юрисдикциите на съответните изпращащи държави.

8. По отношение на услугите, предоставяни на EUMA, членовете на личния състав на EUMA се освобождават от действието на разпоредбите за социална сигурност, които могат да бъдат в сила в приемащата държава.

9. Членовете на личния състав на EUMA се освобождават от всякакви форми на данъчно облагане в приемащата държава върху заплатите и възнагражденията, които получават от EUMA или от изпращащите държави, както и върху всички други доходи, получени от източник извън приемащата държава.

10. В съответствие със законовите и подзаконовите си нормативни актове приемащата държава разрешава внасянето на предмети за лично ползване от членовете на личния състав на EUMA и ги освобождава от всякакви мита, данъци и други налози, различни от таксите за съхранение, превоз и подобни услуги по отношение на тези предмети. Приемащата държава също така разрешава износа на подобни предмети. При покупка на стоки и услуги на местния пазар членовете на личния състав на EUMA се освобождават от заплащане на ДДС и данъци съгласно законовите и подзаконовите нормативни актове на приемащата държава.

11. Личният багаж на членовете на личния състав на EUMA се освобождава от проверки, освен ако има сериозни основания да се счита, че съдържа предмети, които не са предназначени за лично ползване от членовете на личния състав на EUMA, или предмети, чийто внос или износ е забранен от закона или е подчинен на правилата на приемащата държава за налагане на карантина. Проверките на личния багаж се извършват само в присъствието на заинтересования член на личния състав на EUMA или на упълномощен представител на EUMA.

ЧЛЕН 7

Местно нает персонал

Членовете на местно наетия персонал се ползват с привилегии и имунитети единствено доколкото приемащата държава позволява това. Приемащата държава обаче упражнява юрисдикцията си над членовете на местно наетия персонал по такъв начин, че това да не води до неоправдана намеса в изпълнението на функциите на EUMA.

ЧЛЕН 8

Наказателна юрисдикция

Компетентните органи на изпращаща държава имат право да упражняват на територията на приемащата държава пълната наказателна юрисдикция и дисциплинарна власт, произтичащи от законодателството на изпращащата държава по отношение на членовете на личния състав на EUMA.

ЧЛЕН 9

Сигурност

1. Приемащата държава поема със собствени средства пълна отговорност за сигурността на членовете на личния състав на EUMA.
2. За целите на параграф 1 приемащата държава взема всички необходими мерки за защитата, безопасността и сигурността на EUMA и на членовете на личния състав на EUMA. Преди изпълнението на каквито и да е конкретни мерки, предложени от приемащата държава, те се съгласуват с ръководителя на мисията. Приемащата държава разрешава и осигурява безплатна подкрепа на дейностите, свързани с евакуацията по медицински причини на членове на личния състав на EUMA.

При необходимост се сключват допълнителни договорености съгласно посоченото в член 18.

ЧЛЕН 10

Униформа

1. Членовете на личния състав на EUMA може да носят своята национална униформа или цивилни дрехи с отличителния знак на EUMA.
2. Носенето на униформа се урежда от правилата, приети от ръководителя на мисията.

ЧЛЕН 11

Сътрудничество и достъп до информация

1. Приемащата държава оказва пълно сътрудничество и подкрепа на EUMA и членовете на личния състав на EUMA.
2. При поискване и ако е необходимо за постигането на целите на EUMA, приемащата държава предоставя на членовете на личния състав на EUMA ефективен достъп до:
  - а) съоръжения, терени и официални превозни средства, които приемащата държава контролира и които са необходими за изпълнението на мандата на EUMA;
  - б) документи, материали и информация, които приемащата държава контролира, доколкото те са необходими за изпълнението на мандата на EUMA.

При необходимост за целите на първа алинея се сключват допълнителни договорености съгласно посоченото в член 18.

3. Ръководителят на мисията и приемащата държава провеждат редовни консултации и вземат подходящи мерки, за да обезпечат поддържането на тясна и реципрочна връзка на всяко подходящо ниво. Приемащата държава може да назначи служител за връзка с EUMA.

ЧЛЕН 12

Подкрепа от страна на приемащата държава и сключване на договори

1. При поискване приемащата държава подпомага EUMA за намирането на подходящи бази.
2. Приемащата държава предоставя безплатно бази, които са нейна собственост, ако са необходими и налични. Приемащата държава не предявява искания за обезщетение във връзка със строежи, промени или изменения в посочените бази.

Ако притежавани от частни лица съоръжения бъдат поискани за целите на изпълнението на административните и оперативните дейности на EUMA, те се предоставят въз основа на подходящи договорености.

3. В рамките на своите средства и възможности, приемащата държава съдейства при подготовката, установяването, изпълнението и оказването на подкрепа на EUMA, включително във връзка с базите и оборудването за съвместно използване от експертите на EUMA.
4. Приемащата държава оказва съдействие и подкрепа на EUMA най-малко при същите условия, при които оказва съдействие и подкрепа на собствените си граждани.
5. EUMA притежава необходимата правоспособност съгласно законовите и подзаконовите нормативни актове на приемащата държава за изпълнението на своята мисия и по-специално за откриването на банкови сметки, придобиването и разпореждането с материални активи и участието като страна в съдебни производства.

6. Приложимото право за договорите, сключени от EUMA в приемащата държава, се определя от съответните разпоредби на тези договори.
7. Сключените от EUMA договори могат да предвиждат приложимост на процедурата за уреждане на спорове, посочена в член 15, параграфи 3 и 4, към спорове, възникнали при изпълнението на договора.
8. Приемащата държава улеснява изпълнението на договорите, сключени за целите на мисията между EUMA и търговски субекти.

ЧЛЕН 13

Починали членове на личния състав на EUMA

1. Ръководителят на мисията има право да предприеме действия и да направи необходимите разпореждания за репатрирането на починал член на личния състав на EUMA, както и на личното му имущество.
2. Не се извършва аутопсия на тялото на починал член на личния състав на EUMA без съгласието на заинтересованата държава и без присъствието на представител на EUMA и/или на заинтересованата държава.
3. Приемащата държава и EUMA си сътрудничат в максимална степен за бързото репатриране на всеки починал член на личния състав на EUMA.

ЧЛЕН 14

Комуникации

1. EUMA може да инсталира и използва радиопредавателни и радиоприемни устройства, както и сателитни системи. Мисията си сътрудничи с компетентните органи на приемащата държава с цел избягване на конфликти при използването на съответните честоти. Приемащата държава предоставя безплатен достъп до честотния спектър.
2. EUMA има право на неограничени комуникации по радиостанции (включително сателитни, мобилни и портативни радиостанции), телефон, интернет, телеграф, факс и други средства, както и право да инсталира необходимото оборудване за поддръжка на тези комуникации във и между бази на EUMA, включително полагането на кабели и наземни линии за целите на EUMA.
3. На територията на своите бази EUMA може да създава необходимите условия за доставянето на пощенски пратки, адресирани до или от EUMA и/или членове на личния състав на EUMA.

ЧЛЕН 15

Искове в случаи на смърт, телесни повреди, вреди и изгубване

1. EUMA, членовете на личния състав на EUMA, ЕС и изпращащите държави не носят отговорност за причинени вреди или изгубване на частна или публична собственост поради оперативни нужди или в резултат на дейности, свързани с граждански безредици или защита на EUMA.
2. С оглед постигане на приятелско уреждане на спора, претенциите за причинени вреди или изгубване на частна или публична собственост, които не са обхванати от параграф 1, както и претенциите при смърт или телесни повреди на лица и за причинени вреди или изгубване на имущество на EUMA, се препращат на EUMA чрез компетентните органи на приемащата държава, когато са предявени от юридически или физически лица от приемащата държава, и на компетентните органи на приемащата държава, когато са предявени от EUMA.
3. Когато не може да се постигне приятелско уреждане на спора, искането се подава до комисия по исканията за обезщетение, състояща се от равен брой представители на EUMA и на приемащата държава. Уреждането на спора става по общо съгласие.
4. Когато в рамките на комисията по исканията за обезщетение не може да се постигне решение, спорът се урежда с дипломатически средства между приемащата държава и представители на ЕС за претенции на стойност до 40 000 EUR включително. За претенции, надхвърлящи тази сума, спорът се отнася до арбитражен съд, чиито решения са обвързващи.

5. Арбитражният съд, посочен в параграф 4, се състои от трима арбитри, като един арбитър се определя от приемащата държава, един арбитър — от EUMA, а третият се определя съвместно от приемащата държава и EUMA. Ако една от страните не определи арбитър в рамките на два месеца или ако приемащата държава и EUMA не могат да постигнат съгласие по определянето на третия арбитър, този арбитър се назначава от председателя на Съда на Европейския съюз.

6. Между EUMA и административните органи на приемащата държава се сключва административна договореност за определяне на мандата на комисията по исканията за обезщетение и на арбитражния съд, на процедурата, приложима в рамките на тези органи, и на условията за предявяване на исканията.

ЧЛЕН 16

Взаимодействие и спорове

1. Всички въпроси, възникнали във връзка с прилагането на настоящото споразумение, се разглеждат съвместно от представители на EUMA и от компетентните органи на приемащата държава.

2. Ако не бъде постигнато предварително споразумение, споровете относно тълкуването или прилагането на настоящото споразумение се разрешават между приемащата държава и представители на ЕС изключително с дипломатически средства.

ЧЛЕН 17

Други разпоредби

1. Правителството на приемащата държава отговаря за прилагането и спазването от страна на съответните местни органи на приемащата държава на привилегиите, имунитетите и правата на EUMA и на членовете на личния състав на EUMA, предвидени в настоящото споразумение.
2. Някоя от разпоредбите на настоящото споразумение няма за цел и не може да се тълкува като дерогация от правата на държава – членка на ЕС, или на друга държава, участваща в EUMA, възникнали по силата на други споразумения.

ЧЛЕН 18

Договорености във връзка с прилагането

За целите на прилагането на настоящото споразумение, въпросите от оперативен, административен и технически характер могат да бъдат предмет на отделни договорености, които се сключват между ръководителя на мисията и административните органи на приемащата държава.

ЧЛЕН 19

Влизане в сила и прекратяване

1. Настоящото споразумение се прилага от 20 февруари 2023 г.
2. Настоящото споразумение влиза в сила на датата, на която страните по него са се уведомили взаимно за приключването на вътрешните процедури, необходими за тази цел. Уведомленията се адресират до генералния секретар на Съвета на Европейския съюз, от една страна, и до Министерството на [...] на Република Армения, от друга страна.
3. Настоящото споразумение остава в сила до датата на заминаване на последния член на личния състав на EUMA, както е съобщено от EUMA.
4. Настоящото споразумение може обаче да бъде изменено или прекратено с писмено споразумение между страните.

5. Прекратяването на настоящото споразумение не засяга правата и задълженията, произтичащи от изпълнението на настоящото споразумение преди неговото прекратяване.

Съставено в [място] на [дата]

За Европейския съюз

За Република Армения

